Dosarul nr. 2r-943/26 (2-26034680-02-2r-11052026)
Instanța de fond: Judecătoria Căușeni (sediul Ștefan Vodă), judecător – O. Ciocîrtă-Rusu.

D E C I Z I E

29 iunie 2026 municipiul Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Valeriu Arhip
Judecătorii: Serghei Dimitriu și Hristina Craveț

examinând în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul declarat de Radu Haret,

împotriva încheierii Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) din 6 aprilie 2026, prin care s-a restituit cererea de chemare în judecată,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Haret Radu împotriva lui Moloman Sergiu cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, dezmințirea informațiilor defăimătoare și repararea prejudiciului moral, -

C O N S T A T Ă:

I. Circumstanțele cauzei.

1. La data de 18 martie 2026, Radu Haret s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Moloman Sergiu cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, dezmințirea informațiilor defăimătoare și repararea prejudiciului moral.

2. Prin încheierea Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) din 6 aprilie 2026, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată, cu acordarea termenului de 10 zile, de la data primirii încheierii, pentru înlăturarea neajunsurilor.

II. Poziția instanței de fond.

3. Prin încheierea Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) din 6 aprilie 2026, s-a dispus restituirea cererii de chemare în judecată depusă de Haret Radu împotriva lui Moloman Sergiu cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, dezmințirea informațiilor defăimătoare și repararea prejudiciului moral, în temeiul art.171 alin.(2) Cod de procedură civilă.

III. Solicitarea recurentului:

4. La data de 24 aprilie 2026, Radu Haret a contestat cu recurs încheierea Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) din 6 aprilie 2026, solicitând admiterea

recursului, casarea încheierii recurate și restituirea cauzei la rejudecare în prima instanță pentru examinare în fond.

IV. Argumentele părților:

5. În motivarea cererii de recurs, recurentul Radu Haret a indicat că nu este de acord cu încheierea contestată, o consideră neîntemeiată și pasibilă casării.

6. Menționează că, instanța de fond a reținut în mod eronat că nu a prezentat dovezi suficiente privind situația materială.

7. Potrivit art.85 alin. (4) Cod de procedură, instanța are obligația de a evalua scutirea în funcție de probele prezentate. Prin depunerea certificatului de salariu, am probat unica sursă de venit, îndeplinind sarcina probațiunii conform art. 118 Cod de procedură civilă.

8. Refuzul instanței de a accepta aceste dovezi ca fiind „concludente", fără a indica ce alte probe ar fi fost necesare, constituie o aplicare formalistă a legii.

9. În teoria dreptului, solicitarea de a demonstra inexistența unui fapt (că nu are alte venituri ascunse) este cunoscută sub denumirea de probatio diabolica (probă diabolică). Această cerință impune o sarcină imposibilă reclamantului, deoarece nu se poate proba la infinit absența oricărei alte proprietăți sau venit.

10. Conform art.118 Cod de procedură civilă, sarcina probei trebuie să fie rezonabilă. Impunerea unei probe diabolice încalcă echilibrul procesual și transformă dreptul la scutire într-o simplă iluzie juridică.

11. Mai indică că, încheierea atacată nu oferă un raționament juridic separat și profund asupra respingerii cererii de scutire. Conform art.270 Cod de procedură civilă, încheierea trebuie să cuprindă motivele clare care au dus la dispoziția instanței.

12. La 26 iunie 2026 intimatul Moloman Sergiu a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat să fie declarat inadmisibil recursul, având în vedere că nu corespunde art.432 alin. (1) Cod de procedură civilă sau să respingă recursul ca fiind neîntemeiat cu menținerea încheierii primei instanțe.

V. Verificarea termenului de declarare a recursului:

13. În conformitate cu prevederile art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

14. La caz, Colegiul civil reține că, dovada comunicării încheierii Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) din 6 aprilie 2026 recurentului la materialele cauzei lipsește, deși a fost expediată în adresa acestuia prin poșta terestră la data de 07 aprilie 2026.

15. În asemenea circumstanțe, Colegiul civil constată recursul depus la data de 24 aprilie 2026, este declarat în interiorul termenului legal.

VI. Aprecierea instanței de recurs:

16. Analizând argumentele invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru consideră recursul pasibil admiterii cu casarea încheierii contestate, pe motivul încălcării normelor de drept procedural, cu restituirea cauzei la rejudecare, reieșind din următoarele considerente.

17. În acord cu prevederile art.424 alin.(1) Cod de procedură civilă, curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

18. În conformitate cu art.426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

19. Potrivit art.427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

20. Dispozițiile art.432 alin.(1) și (2) Codul de procedură civilă, stabilesc că părțile şi alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

21. Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanţa judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; c) a interpretat în mod eronat legea; d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

22. La caz, Colegiul civil notează că, la data de 18 martie 2026, Radu Haret s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Moloman Sergiu cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, dezmințirea informațiilor defăimătoare și repararea prejudiciului moral.

23. Prin încheierea Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) din 6 aprilie 2026, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată, cu acordarea termenului de 10 zile, de la data primirii încheierii, pentru înlăturarea neajunsurilor.

24. La data de 25 martie 2026, reclamantul Radu Haret a depus cerere privind anexarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 250 lei pentru pretenția cu caracter nepatrimonial și 200 lei pentru pretenția cu privire la încasarea prejudiciului moral.

25. Totodată, reclamantul a solicitat scutirea parțială de la plata taxei de stat pentru pretenția cu privire la încasarea prejudiciului moral, în temeiul art.84 alin.(4) Cod de procedură civilă, invocând situația materială precară, anexând în acest sens certificatul privind veniturile salariale pentru anul 2025.

26. Prin încheierea Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) din 6 aprilie 2026, s-a dispus restituirea cererii de chemare în judecată depusă de Haret Radu împotriva lui Moloman Sergiu cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, dezmințirea informațiilor defăimătoare și repararea prejudiciului moral, în temeiul art.171 alin.(2) Cod de procedură civilă.

27. Pentru a-și motiva soluția de restituire a cererii de chemare în judecată, prima instanță a stabilit că, reclamantul nu s-a conformat cerințelor expuse în încheierea de a nu da curs cererii de chemare în judecată și a lichidat parțial neajunsurile indicate în încheierea de a nu da curs cererii. Or, certificatul privind veniturile salariale pentru anul 2025, anexat de reclamant, nu constituie o probă suficientă și concludentă care să ateste imposibilitatea obiectivă de achitare a taxei de stat în cuantumul stabilit de lege, prin

urmare cererea privind scutirea parțială de la plata taxei de stat este neîntemeiată și nu poate fi admisă.

28. Potrivit art.166 alin.(1) Cod de procedură civilă, oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept trebuie să depună în instanța competentă o cerere de chemare în judecată.

29. Art.167 alin.(1) lit. b) Cod de procedură civilă, prevede că la cererea de chemare în judecată se anexează b) dovada de plată a taxei de stat şi/sau a taxei de timbru.

30. Instanța de recurs reiterează că, norma art.171, 166-167 Cod procedură civilă, obligă pe de o parte subiectul activ de a respecta condițiile de formă și conținut ale cererii de chemare în judecată, iar pe de altă parte menționează soluțiile de reacție a judecătorului la faza de intentare, una din opțiuni fiind, lăsarea cererii fără curs și corespunzător restituirea pentru lipsa de reacție la remedierea solicitată.

31. În conformitate cu prevederile art.171 alin.(1) Codul de procedură civilă, instanţa după ce constată că, cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condiţiile art.166 şi 167 alin.(1) lit. a), b), c) şi e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicând persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare şi acordîndu-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor.

32. Potrivit art.171 alin.(2) Codul de procedură civilă, dacă persoana care a depus cererea îndeplinește în termen toate cerinţele enumerate în încheierea judecătorului, cererea se consideră depusă la data prezentării iniţiale în judecată. În caz contrar, ea nu se consideră depusă şi, împreună cu actele anexate, se restituie reclamantului printr-o încheiere judecătorească ce poate fi atacată cu recurs.

33. În conformitate cu prevederile art.85 alin.(4) Cod de procedură civilă, în funcţie de situaţia materială şi de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanţa judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părţi a ei.

34. În speță, Colegiul civil notează că, 25 martie 2026, reclamantul Radu Haret a depus cerere privind anexarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 250 lei pentru pretenția cu caracter nepatrimonial și 200 lei pentru pretenția cu privire la încasarea prejudiciului moral.

35. Totodată, reclamantul a solicitat scutirea parțială de la plata taxei de stat pentru pretenția cu privire la încasarea prejudiciului moral, în temeiul art.84 alin.(4) CPC, invocând situația materială precară, anexând în acest sens certificatul privind veniturile salariale pentru anul 2025.

36. La fel, din textul cererii de recurs se atestă că, prin depunerea certificatului de salariu, recurentul a probat unica sursă de venit.

37. În această ordine de idei, instanța de fond, la examinarea cererii cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat a reţinut că, de către reclamantă nu a fost prezentate probe care să confirme starea financiară a acesteia, ajungând la concluzia de a respinge cererea privind scutirea parțială de la plata taxei de stat și în același timp a

dispus și restituirea cererii de chemare în judecată în temeiul art.171 alin. (2) Cod de proedrură civilă.

38. În această ordine de idei, Colegiul civil notează că, instanţa de fond la examinarea cererii de scutire de la plata taxei de stat nu a efectuat o examinare adecvată a capacității recurentului de a plăti taxa de stat în mărimea integrală 55 549,98 lei, ținând cont de circumstanțele invocate în cererea privind scutirea parțială de la plata taxei de stat, iar admiterea unei astfel de ipoteze în sensul obligării acestuia la plata taxei de stat ar reprezenta o limitare a dreptului său de acces la instanță.

39. Mai mult, ca atât, instanța de fond în partea motivată a actului judecătoresc analizează și se expune în privința cererii de scutire parțială de la plata taxei de stat, însă în dispozitivul acestuia nu se regăsește dispoziția instanței cu referire la acesta aspect hotărând de a restitui cererea de chemare în judecată, pe motiv că reclamantul nu a înlăturat integral neajunsurile acestea stipulate în încheierea de a nu da curs din 6 aprilie 2026.

40. În situația în care instanța de fond a considerat că cererea reclamantului Haret Radu privind scutirea de la plata taxei de stat este una neîntemeiată și pasibilă de a fi respinsă urma să acorde suplimentar un termen rezonabil acestuia pentru a achita taxa de stat și numai apoi să aplice instituția restituirii cererii de chemare în judecată.

41. În circumstanțele constatate, Colegiul judiciar ajunge la concluzia, că recurentului i-au fost lezate drepturile procedurale prevăzute de art.56 din Codul de procedură civilă, fiind lipsită de posibilitatea de a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

42. Instanța de recurs reiterează, că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanţiilor procedurale prevăzute în Convenţie (CEDO, hot. Campbell şi Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982).

43. Prin urmare, Colegiul civil conchide că, soluția instanței de fond de a respinge cererea înaintată de Haret Radu cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat, iar cu titlu de consecință restituirea cererii de chemare în judecată pe motiv că nu au fost înlăturate neajunsurile, reprezintă o îngrădire la accesul efectiv la justiție, procedeu care în final a dus la lezarea accesului liber la justiție şi dreptul la un proces echitabil, garantat prin art.20 din Constituția Republicii Moldova, cît şi prin art.6 CEDO.

44. Reţinând obligația instanţei de a asigura preeminența dreptului în sensul definit de Constituție şi practica internațională, Colegiul civil constată că legislația națională instituie posibilitatea restituirii cererii de chemare în judecată doar în cazurile expres prevăzute în textul normei citate şi, respectiv, nu este în drept de a aplica această sancțiune procedurală în cazul neîntrunirii cumulative a tuturor temeiurilor stabilite de Legea procedurală.

45. Prin prisma acestor raționamente, ținând cont de faptul că, cererea de recurs este întemeiată, iar erorile comise de către instanța de fond nu pot fi corectate de către instanța de recurs, Colegiul civil ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa încheierea recurată, cu restituirea cauzei spre rejudecare a problemei soluționate prin încheierea casată.

46. În conformitate cu prevederile art.427 lit. b), art.428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E:

Se admite recursul declarat Radu Haret.

Se casează încheierea Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) din 06 aprilie 2026, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Haret Radu împotriva lui Moloman Sergiu cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, dezmințirea informațiilor defăimătoare și repararea prejudiciului moral, cu restituirea cauzei la rejudecare a problemei soluționate prin încheierea casată, în aceeași instanță și în același complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Valeriu Arhip

Judecătorii: Serghei Dimitriu

Hristina Craveț